

2008-11-14

Erik Langby

Ansvar för vägbelysning vid enskilt huvudmannaskap

När det gäller frågan om belysning ingår i huvudmannaskapet är svaret "ja". Advokaten Ann-Christine Johnsson har gjort en rättsutredning som visar att belysning är ett tillbehör till det som kallas väganordning. Innebörden av detta är att den som är huvudman för de allmänna anläggningarna också är det för också för belysningen. Utredningen bifogas.

Mot bakgrund av vad som tas upp i mejl från Fredrik Hoël, ordförande i Kvarnbergsvägens samfällighetsförening, har exploateringschefen Pia Ström Sjöberg och chefen för Trafik, Natur & Fritid Åsa Engwall gått igenom avtal med Boo Energi om ansvar för belysning och inventerat hur kommunen har hanterat belysning i tidigare områden med enskilt huvudmannaskap.

Förklaringen till kommunens kostnadsansvar för drift och underhåll har studerats och det kan konstateras att frågan om ansvar för väghållningen har varit föremål för flera motioner och utredningar under åren men få fullmäktigebeslut som konsekvens.

Det började med att dåvarande Boo landskommun den 30 oktober 1952, § 30, beslutade att *kommunen* skulle ansvara för *driften* av samtliga vägbelysningsanläggningar. Beslutet förutsatte att respektive förening skulle avhjälpa brister i belysningen innan kommunen övertog ansvaret för underhållet. Respektive *förening* skulle dock även i fortsättningen bekosta *utbyggnaden*.

Frågan om ansvaret för väghållningen utreddes på nytt under 70-talet, med resultat att vägbidrag införs för vägföreningarna. Ett beslut fattas den 24 oktober 1977, § 380, med innebörd att tidigare modell för vägbelysningen skulle kvarstå; föreningarna ska svara för att vägbelysningen uppnår en för kommunen godtagbar standard för effektiv drift, innan kommunen kan överta ansvaret för underhållet.

I gällande vägbelysningsavtal med Boo Energi från 1985, vars avsikt då var ett övergångsavtal, anges följande.

"Avtalet avser alla anläggningar för vilka drift – och underhållskostnader bestrides av kommunen." samt "Inom distributionsområdet svarar elverket för drift och underhåll

Stadsledningskontoret

Postadress
Nacka kommun
131 81 Nacka

Besöksadress
Granitvägen 15

Telefon
Växel 08-718 80 00
Direkt 08-718 92 10
Mobil 070-431 92 10
Fax 08-718 90 22

E-post
helena.meler@nacka.se
www.nacka.se
Organisationsnummer
212000-0167

Bo Carlson

Från: "Langby Erik" <erik.langby@nacka.se>
Till: "Fredrik Hoel" <fhoel@hotmail.com>
Kopia: "Bo Carlson" <bcaab@telia.com>; "Carola Lundström" <carola@trocadero.se>; "Jan Johnsson" <future@framfor.com>; "Rasmus Lindin" <rasmus_lindin@hotmail.com>; "Stefan Mniszek" <stefan@trocadero.se>; "Registrator" <registrator@nacka.se>; "Bergensträhle, Cathrin" <Cathrin.Bergenstrahle@nacka.se>; "Thorngren, Ingegerd" <Ingegerd.Thorngren@nacka.se>
Skickat: den 14 november 2008 17:12
Bifoga: vägbelysning ansvar nov 08.doc; vägbelysning PM 1 ACJ.doc; vägbelysning PM 2 ACJ.doc
Ämne: SV: SV: SV: Vem står för belysningen i kommunen av allmän platsmark?

Hoj igen Fredrik!

Nu har jag fått genomgångar av juridiken och historiken kring ansvaret för gatubelysningen. Bif. det mtrl jag fått. Av detta framgår att vi sedan 1952 tagit på oss att betala för löpande driften av den gatubelysning, som vägföreningar anlagt och som uppfyller kommunens krav. Denna linje gäller tills vi ev beslutar något annat. Det som kommer upp i slutet av skrivelsen är just att ett sådant förslag kan komma från våra tjänstemän - utifrån att helt hålla sig till det som menats i ansvarsfrågan i och med Plan- och bygglagen när den kom 1 juli 1987 - men detta har vi inte alls ännu diskuterat politiskt och jag har svårt att se att det är någon snabb procedur att ändra det som gällt sedan 1952. Frågan om storleken på kommunens bidrag till enskilda vägföreningar kommer ju då också upp till prövning som ett ytterligare moment i den frågan. Därför gäller således att vägföreningen står för att godkända "belysningsanläggningar" finns och tills vidare står vi då - som vi gjort sedan 1952 - för den löpande driften.

MVH

Erik Langby

av samtliga vägbelysningsanläggningar samt utför projektering och utbyggnad av anläggningar som kommunen beställer".

Med plan- och bygglagen 1987 införs begreppet huvudman, med tillhörande definition av vad ingår i kommunens ansvar som huvudman. En väsentlig skillnad efter plan- och bygglagens ikraftträdande är att delat huvudmannaskap inte är tillåtet. För annan huvudman än kommunen regleras ansvaret genom beslut med stöd av anläggningslagen. Lagändringen har dock inte medfört några ändrade beslut i kommunen och huvudsakligen har principerna från 1952 års beslut fortsatt att tillämpas.

Rent juridiskt konstateras att även om det formella huvudmannskapet för vägbelysningen ligger på huvudmannen oavsett om denna är kommunen eller en vägförening så får det bedömas att det inte finns något som hindrar att kommunen i en eller annan form ger bidrag till vägföreningarna. Bidragssystemet måste dock vara lika för alla föreningar och ges på lika grunder för lika ansvar.

Aktuellt område

Gällande finansiering av vägbelysningen inom Kvarnbergsvägens planområde föreslås att de boende enligt gällande praxis svarar för de kostnader som uppstår för att skapa samma standard som i övriga villaområden. Alla övrig eventuell förtätning av stolpar med tillbehör ska i enlighet med det gamla fullmäktigebeslut som hittills har tillämpats, betalas av vägföreningen. Detta följer också av anläggningsbeslutet. När belysningen uppnått av kommunen godkänd standard bekostar kommunen drift och underhåll av belysningen, om samfällighetsföreningen så begär. Detta förfarande följer Nacka/Boo historiska synsätt om att försöka uppnå likställigheten men följer inte bestämmelser och de intentioner plan- och bygglagen har med huvudmannens ansvar fullt ut.

Hantering framöver

Mot bakgrund av vad som redovisats ovan bör nuvarande system avlösas med ett principbeslut där det slås fast att belysning är en del av väganordningen och ingår i huvudmannens ansvarsområde. Om kommunen sedan vill ge bidrag till vägföreningens kostnader för belysning så tar man ett särskilt beslut om sådant bidrag. De nya reglerna tillämpas från det att de ha antagits, till dess får man följa det som kan ses som huvudregel idag.

Åsa Engwall
Enhetschef Trafik, Natur & Fritid

Helena Meier
Stadsjurist

